

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH 84

WIELOKULTUROWOŚĆ PODLASIA

PRZEDMIOT: Edukacja społeczna, polonistyczna

Klasa: III szkoła podstawowa

CZAS REALIZACJI: 1 godzina lekcyjna (45 minut).

Zagadnienia:

Kształtowanie wiedzy na temat wielokulturowości, wprowadzenie pojęcia wielokulturowość, globalizacja, otwarcie na świat.

METODY I FORMY PRACY:

- Pogadanka, Praca indywidualna, Praca zróżnicowana, Praca z tekstem.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- mapa świata.

CELE LEKCJI:

Cel ogólny:	Cele szczegółowe:
<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie wiedzy na temat wielokulturowości; • nauka o tym, i globalizacja i internet sprawiły, iż obok siebie mieszka wiele różnych narodowości, grup etnicznych; • kształcenie tolerancji i szacunku wobec innych narodowości i społeczeństw; • rozwijanie poczucia tożsamości lokalnej; • kształcenie aktywności twórczej. 	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, co znaczy pojęcie wielokulturowość; • potrafi wskazać różne grupy etniczne i narodowościowe mieszkające obok siebie; • rozumie, że każdemu człowiekowi należy się równe traktowanie, bez względu na wyznanie, rasę, wiarę czy narodowość; • jest tolerancyjny i otwarty na świat; • potrafi słuchać ze zrozumieniem; • potrafi szukać informacji; • jest aktywny na zajęciach.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Wprowadzenie

Czas realizacji: 10 minut

1. Nauczyciel wita się z uczniami.
2. Wprowadzenie do tematu lekcji. Nauczyciel pyta uczniów:
  - ❖ Czy w Polsce żyją tylko Polacy?
  - ❖ Jakie jeszcze narody mieszkają w Polsce?
  - ❖ Jakie grupy etniczne żyją jeszcze w Polsce?
3. Wprowadzenie pojęcia wielokulturowości. Zapisanie terminu w zeszytach.
4. Zapisanie tematu lekcji w zeszytach.

Rozwinięcie

Czas realizacji: 30 minut

5. Nauczyciel wygłasza krótką pogadankę na temat wielokulturowości Podlasia.

Współczesna wielokulturowość stała się pewnego rodzaju wyznacznikiem współczesnej Europy, procesów globalizacji, internacjonalizacji itp. Trudno jest mówić w dzisiejszych czasach o życiu w jednej kulturze, bowiem powszechnym zjawiskiem jest wszech –migracja. Istnieją regiony, gdzie obok siebie żyje wiele różnych grup społecznych i etnicznych. Tak jest również w przypadku Podlasia.

Podlasie należy współcześnie do najbardziej zróżnicowanych pod względem narodowościowym i religijnym regionów Polski. Narodem dominującym są Polacy, ale – szczególnie wschodnia część – jest zamieszkała przez liczną społeczność białoruską. Ponadto w strukturze narodowościowej Podlasia zaznaczają swą obecność mniej liczne grupy Ukraińców, Litwinów, Tatarów, Cyganów, Ormian, Rosjan i Karaimów. Mozaika religijna badanego obszaru jest zdecydowanie mniejsza, jednakże wschodnie Podlasie jest obecnie jedynym regionem w Polsce, gdzie wyznawcy religii katolickiej są mniejszością, a zdecydowanie dominują wierni Kościoła prawosławnego.

Zgodnie z danymi z Narodowego Spisu Powszechnego na Podlasiu zamieszkuje 96,6% wszystkich osób deklarujących się jako Białorusini⁸ oraz 90,4% osób deklarujących przynależność do mniejszości litewskiej (spośród 5,8 tys. osób deklarujących litewską narodowość).

Pogranicze narodowościowo-wyznaniowe na Podlasiu ma charakter strefowy, bez wyraźnych granic pomiędzy poszczególnymi społecznościami, z licznymi obszarami przejściowymi, zamieszkanymi przez różne grupy narodowościowe, religijne, językowe i kulturowe. Niejednokrotnie można zauważyć stereotypowość w stosunkach pomiędzy poszczególnymi elementami tożsamości – zwłaszcza przynależnością narodową a językiem ojczystym czy wyznaniem.

6. Pytania nauczyciela:

- ❖ Jakie narodowości mieszkają na Podlasiu?
- ❖ Czy znacie kogoś kto jest innej narodowości?
- ❖ Czy osoby innej narodowości czy wyznania różnią się od nas?

7. Dyskusja na temat stereotypów i uprzedzeń.

Każde społeczeństwo i każda grupa społeczna żywi się jakimiś uprzedzeniami i stereotypami. Tworzone są one niejednokrotnie całkowicie bezwarunkowo, a czasami na własne potrzeby. Obiektem stereotypizacji oraz uprzedzeń stają się najczęściej przedstawiciele odmiennych ras, narodów, mniejszości seksualnych, itp. Szczególnie widoczne stają się to w regionach, gdzie obok siebie żyje wiele różnych grup narodowych.

8. Nauczyciel pyta: Jakie znacie uprzedzenia i stereotypy? Czy są one prawdziwe według was?

Zakończenie

Czas realizacji: 5 minut

9. Podsumowanie zajęć.

10. Pożegnanie uczniów.